

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ**

Ταχ. Δ/ση: Σταδίου 29
Ταχ. Κώδικας: 101 10 - Αθήνα
Πληροφορίες: Π.Παναγιωτακοπούλου
Τηλέφωνο: 2131516475
e-mail: ypertns@ypakp.gr

Αθήνα
Αριθ. Εσωτ. Πρωτ.: 459

ΠΡΟΣ: Τη Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Αναφορών
Αθήνα

ΚΟΙΝ. : 1.Γραμματεία Υπουργού/Πολιτική
Γραμματεία
2. Πανελλαδική Ομοσπονδία Συνδικάτων
Εργατοϋπαλλήλων Μεταφοράς (Π.Ο.Σ.Ε.Μ.)
ergasiakossym@gmail.com

ΘΕΜΑ: «Μεταφορές σε απόγνωση, επαγγελματίες οδηγοί σε αναζήτηση».

ΣΧΕΤ: Η αριθ. πρωτ.1858/20-5-2024 Αναφορά.

Σε απάντηση της παραπάνω Αναφοράς, με την οποία κατατέθηκε στη Βουλή από το βουλευτή κ. Μαμουλάκη Χαράλαμπο η Π-324/13-5-2024 επιστολή - καταγγελία της Πανελλαδικής Ομοσπονδίας Συνδικάτων Εργατοϋπαλλήλων Μεταφοράς (Π.Ο.Σ.Ε.Μ.) για την ασφάλεια στις οδικές μεταφορές και στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του Υπουργείου μας, σας πληροφορούμε τα εξής:

Α. Οι διατάξεις που ρυθμίζουν τα χρονικά όρια εργασίας των οδηγών των διαφόρων κατηγοριών αυτοκινήτων αποτελούν συγκερασμό της εθνικής και ευρωπαϊκής νομοθεσίας και παρατίθενται ανά κατηγορία, ως ακολούθως:

1. ΦΟΡΤΗΓΑ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΑ

Τα χρονικά όρια οδήγησης και εν γένει εργασίας, των οδηγών φορτηγών αυτοκινήτων στη χώρα μας καθορίζονται από τον Κανονισμό ΕΟΚ 561/2006 και από το β.δ της 28.1/4.2.1938 «περί κανονισμού ωρών εργασίας του προσωπικού φορτηγών αυτοκινήτων», σε συνδυασμό με τις διατάξεις του Π.Δ 167/2006 «Προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας προς τις διατάξεις της Οδηγίας 2002/15/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ' 'για την οργάνωση του χρόνου εργασίας των εκτελούντων κινητές δραστηριότητες οδικών μεταφορών' ' (L80/23.3.2002)» (179 Α'), καθώς και τις σχετικές ΣΣΕ και Διαιτητικές Αποφάσεις.

Σύμφωνα με τα ανωτέρω, οι ώρες οδήγησης δεν μπορεί να υπερβαίνουν τις 8 ημερησίως. Ειδικά για τις διεθνείς μεταφορές ο ημερήσιος χρόνος οδήγησης δεν πρέπει να υπερβαίνει τις 9 ώρες, ωστόσο μπορεί να παρατείνεται σε 10 ώρες κατ' ανώτατο όριο, όχι περισσότερες από δύο φορές στη διάρκεια της εβδομάδας. Ο συνολικός χρόνος οδήγησης ο

οποίος σωρεύεται κατά τη διάρκεια δύο διαδοχικών εβδομάδων, δεν υπερβαίνει τις 90 ώρες (Κανονισμός 561/2006).

Ο χρόνος εβδομαδιαίας εργασίας των οδηγών φορτηγών αυτοκινήτων δεν μπορεί να υπερβαίνει τις 48 ώρες, κατά μέσο όρο, σε περίοδο αναφοράς 4 μηνών (στον χρόνο εργασίας αναφέρεται κάθε δραστηριότητα οδικής μεταφοράς- άρθρο 3 του Π.Δ 167/2006). Ο κάθε οδηγός έχει ημερήσια ανάπαυση τουλάχιστον 12 ωρών ημερησίως (Β.Δ. 882/1961, Α' και Β' κατηγορίες φορτηγών). Επιπλέον μετά από περίοδο οδήγησης 4,5 ωρών, ο οδηγός κάνει διάλειμμα 45 τουλάχιστον λεπτών, εντός του χρόνου οδήγησης, το οποίο μπορεί να κατανέμεται σε 15 και 30 λεπτά αντίστοιχα (Καν. 561/2006).

Ο οδηγός λαμβάνει κατά την διάρκεια 15μέρου δύο κανονικές περιόδους εβδομαδιαίας ανάπαυσης. Μία περίοδος εβδομαδιαίας ανάπαυσης πρέπει να αρχίζει το αργότερο μόλις συμπληρωθούν έξι συνεχόμενα εικοσιτετράωρα από το τέλος της προηγούμενης περιόδου εβδομαδιαίας ανάπαυσης (παρ.6 άρθρου 8 Καν. 561/2006).

Ως κανονική περίοδος εβδομαδιαίας ανάπαυσης ορίζεται κάθε περίοδος ανάπαυσης, διάρκειας τουλάχιστον 45 ωρών (περ. η άρθρου 4 Καν. 561/2006) υπό τις σχετικές παρεκκλίσεις του οικείου Κανονισμού.

Η καταγραφή των χρονικών ορίων εργασίας των οδηγών φορτηγών αυτοκινήτων γίνεται στο βιβλίο δρομολογίων.

Πιο συγκεκριμένα, σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 4 του Β.Δ/τος 28/04.02.1938 (Α' 35), όπως διαμορφώθηκε με το άρθρο 2 του Π.Δ. 882/10-09-1980 (Α' 218) και αντικαταστάθηκε με το άρθρο 1 του Π.Δ. 93/1986(Α 33), οι ιδιοκτήτες των φορτηγών αυτοκινήτων ή οι εκπρόσωποι τους υποχρεούνται να εφοδιάζουν τους οδηγούς με βιβλίο δρομολογίων, ο τύπος του οποίου καθώς και οι αναγκαίες λεπτομέρειες για την τήρησή του καθορίζονται με την αριθ. 1173/1980 απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης (Β' 1071). Το βιβλίο δρομολογίων το οποίο, μετά την έκδοση του Ν. 4093/2012, δεν χρειάζεται πλέον θεώρηση από την οικεία Επιθεώρηση Εργασίας (η υποχρέωση αυτή καταργήθηκε με την περ. 3 της Υποπαρ.ΙΑ13 της παρ.ΙΑ του άρθρου πρώτου του νόμου 4093/2012), πρέπει να έχει τόσες σελίδες ώστε ο αριθμός τους να επαρκεί για απασχόληση τουλάχιστον τριών (3) μηνών. Το βιβλίο δρομολογίων, το οποίο ισχύει για τους εργαζόμενους με εξαρτημένη σχέση εργασίας, αποτυπώνει τα χρονικά όρια εργασίας του οδηγού συμπεριλαμβανομένης της ώρας εκκίνησης και αφίξεως του δρομολογίου.

Εξάλλου, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην παράγραφο 8 του άρθρου 21 του Ν. 3144/2003, η υποχρέωση τήρησης του βιβλίου δρομολογίων, που προβλέπεται από τις ανωτέρω διατάξεις δεν εφαρμόζεται όταν τα φορτηγά αυτοκίνητα οδηγούνται:

α) από τους ιδιοκτήτες ή συνιδιοκτήτες τους, καθώς και από μέλη της οικογένειάς τους,
β) από τους εργαζόμενους με σχέση ή σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου που δεν έχουν προσληφθεί ούτε απασχολούνται στον εργοδότη με την ειδικότητα του οδηγού, αλλά με ειδικότητα άλλη, η άσκηση του έργου της οποίας υποβοηθείται από την οδήγηση φορτηγού αυτοκινήτου.

Παράλληλα, με την υποχρεωτική τήρηση του βιβλίου δρομολογίων, τα φορτηγά των ανωτέρω κατηγοριών και άνω των 3,5 τόνων υποχρεούνται να τηρούν και συσκευή ελέγχου (ταχογράφο), την υποχρεωτική τήρηση της οποίας προβλέπει ο Κανονισμός 3821/85 (ΕΟΚ) όπως τροποποιήθηκε με τους Κανονισμούς 2135/98 και 561/2006 και στη συνέχεια αντικαταστάθηκε με τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 165/2014. Η εν λόγω συσκευή καταγράφει τα στοιχεία που προβλέπουν οι ρυθμίσεις του σχετικού Κανονισμού, μεταξύ των οποίων και τα χρονικά όρια του οδηγού και του συνοδηγού. Στον έλεγχο των εν λόγω στοιχείων συμμετέχουν και οι Επιθεωρήσεις Εργασιακών Σχέσεων διά των αρμοδίων υπαλλήλων τους.

2. ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΑ ΛΕΩΦΟΡΕΙΑ (ΠΟΥΛΜΑΝ)

Τα χρονικά όρια απασχόλησης των οδηγών τουριστικών λεωφορείων αυτοκινήτων (ΠΟΥΛΜΑΝ) στη χώρα μας, καθορίζονται από τον Κανονισμό ΕΟΚ 561/2006 και από την αριθ. 51266/2955/1975 (1458 Β) απόφαση του Υπουργού Απασχόλησης (1458 Β), σε συνδυασμό με τις διατάξεις του Π.Δ. 167/2006 καθώς και τις σχετικές ισχύουσες Συλλογικές Συμβάσεις Εργασίας και Διαιτητικές Αποφάσεις.

Από το συνδυασμό των ανωτέρω διατάξεων προκύπτουν τα εξής:

Η προαναφερθείσα αριθ. 51266/75 Υ.Α προέβλεπε ότι η απασχόληση των οδηγών και των βοηθών οδηγών, των τουριστικών λεωφορείων αυτοκινήτων (ΠΟΥΛΜΑΝ) πλην των εκτελούντων αστική ή υπεραστική συγκοινωνία, δεν επιτρέπεται να υπερβαίνει τις 13 ώρες ημερησίως, στις οποίες περιλαμβάνονται :

- α) Ο χρόνος οδήγησης
- β) Ο χρόνος παραλαβής και παράδοσης του αυτοκινήτου από το σταθμό και Στο σταθμό (Αρ. Πάγος 994/96).
- γ) Ο χρόνος τυχόν επισκευής του αυτοκινήτου κατά τη διάρκεια της διαδρομής.
- δ) Τα διαλείμματα κατά τη διάρκεια της διαδρομής και οι διακοπές εντός και εκτός έδρας.

Επιπλέον, σύμφωνα με το άρθρο 4 του Π.Δ 167/2006, ο χρόνος εβδομαδιαίας εργασίας των οδηγών τουριστικών λεωφορείων δεν μπορεί να υπερβαίνει τις 60 ώρες, εφόσον δεν σημειώνεται υπέρβαση των 48 ωρών κατά μέσο όρο, σε περίοδο αναφοράς 4 μηνών (στον χρόνο εργασίας αναφέρεται κάθε δραστηριότητα οδικής μεταφοράς - άρθρο 3 του Π.Δ 167/2006).

Περαιτέρω, οι ώρες της οδήγησης δεν μπορεί να υπερβαίνουν τις 8 ημερησίως. Ειδικά για τις διεθνείς μεταφορές ο ημερήσιος χρόνος οδήγησης δεν πρέπει να υπερβαίνει τις 9 ώρες, ωστόσο μπορεί να παρατείνεται σε 10 ώρες κατ' ανώτατο όριο, όχι περισσότερες από δυο φορές στη διάρκεια της εβδομάδας. Ο συνολικός χρόνος οδήγησης ο οποίος σωρεύεται κατά τη διάρκεια δύο διαδοχικών εβδομάδων, δεν υπερβαίνει τις 90 ώρες (Κανονισμός 561/2006). Επιπλέον μετά από περίοδο οδήγησης 4,5 ωρών, ο οδηγός κάνει διάλειμμα 45 τουλάχιστον λεπτών, εντός του χρόνου οδήγησης, το οποίο μπορεί να κατανέμεται σε 15 και 30 λεπτά αντίστοιχα (Καν. 561/2006).

Ο οδηγός λαμβάνει κατά την διάρκεια 15μέρου δύο κανονικές περιόδους εβδομαδιαίας ανάπαυσης. Μία περίοδος εβδομαδιαίας ανάπαυσης πρέπει να αρχίζει το αργότερο μόλις συμπληρωθούν έξι συνεχόμενα εικοσιτετράωρα από το τέλος της προηγούμενης περιόδου εβδομαδιαίας ανάπαυσης.(παρ.6 άρθρου 8 Καν. 561/2006).

Ως κανονική περίοδος εβδομαδιαίας ανάπαυσης ορίζεται κάθε περίοδος ανάπαυσης, διάρκειας τουλάχιστον 45 ωρών (περ. η άρθρου 4 Καν. 561/2006) υπό τις σχετικές παρεκκλίσεις του οικείου Κανονισμού.

Επιπλέον, η χορήγηση εβδομαδιαίας ανάπαυσης 45 ωρών που προβλέπει ο Κανονισμός, τελεί υπό την επιφύλαξη εφαρμογής πενθήμερου προγράμματος εβδομαδιαίας εργασίας (χορήγηση ανάπαυσης 48 ωρών, εβδομαδιαίως) με Συλλογική Σύμβαση Εργασίας, Διαιτητική Απόφαση, Κανονισμό Εργασίας η ατομική σύμβαση εργασίας. (Ήδη από το 1985 έχει καθιερωθεί η πενθήμερη εβδομαδιαία εργασία των οδηγών τουριστικών λεωφορείων - αριθ. 38/1985 απόφαση του ΔΔΔΔ Αθηνών). Το κείμενο της εν λόγω Διαιτητικής Απόφασης (όπως και των λοιπών ΣΣΕ και Δ.Α.) τελούν υπό το πλαίσιο των διατάξεων της ΠΥΣ 6/2012, για τη χρονική περίοδο ισχύος των Συλλογικών Συμβάσεων Εργασίας.

Η καταγραφή των χρονικών ορίων εργασίας των οδηγών τουριστικών λεωφορείων γίνεται στο βιβλίο δρομολογίων.

Η τήρηση βιβλίου δρομολογίων στα τουριστικά λεωφορεία (πούλμαν) προβλέπεται από το άρθρο 2 της αριθ. 51266/2955/1975 Υ.Α, όπως ισχύει, σύμφωνα με το οποίο πρέπει να τηρείται βιβλίο δρομολογίων για κάθε τουριστικό λεωφορείο, το οποίο (όπως προαναφέρθηκε) δεν χρειάζεται πλέον θεώρηση από την οικεία Επιθεώρηση Εργασίας.

Το βιβλίο πρέπει να είναι τριπλότυπο και ο αριθμός των σελίδων πρέπει να επαρκεί για απασχόληση τουλάχιστον τριών μηνών.

Μετά το τέλος της ημερήσιας εργασίας, ο οδηγός ή ο βοηθός υποχρεούται να παραδίδει το ένα αντίτυπο του Ημερησίου Δελτίου Δρομολογίων στον ιδιοκτήτη ή διευθυντή ή εξουσιοδοτημένο υπάλληλο. Το άλλο αντίτυπο του Ημερησίου Δελτίου Δρομολογίων παραλαμβάνει ο οδηγός ενώ το τρίτο παραμένει στο στέλεχος και φυλάσσεται μέσα στο λεωφορείο από τον οδηγό ο οποίος έχει υποχρέωση να το έχει πάντοτε πρόχειρο και να το θέτει στη διάθεση των αρμοδίων ελεγκτικών οργάνων.

Για τον εφοδιασμό του λεωφορείου με βιβλίο δρομολογίων καθώς και για τη φύλαξη επί διετία, των αντιτύπων των ημερήσιων δελτίων δρομολογίων ευθύνεται ο ιδιοκτήτης ή εξουσιοδοτημένος γι' αυτό υπάλληλος.

Για την τήρηση και συμπλήρωση του ημερήσιων δελτίων δρομολογίων, ευθύνεται ο οδηγός του λεωφορείου ή ο βοηθός του.

Σημειώνεται ότι με το άρθρο 213 του ν.4512/2018 (5 Α'), προβλέπεται ότι οι ιδιοκτήτες των Τουριστικών Λεωφορείων ή οι νόμιμοι εκπρόσωποί τους υποχρεούνται, για κάθε τουριστικό λεωφορείο, να καταχωρούν στο πληροφοριακό σύστημα του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης τα στοιχεία που προβλέπονται στην αριθ. 51266/2955/1975 Υ.Α (υπερωρίες των εργαζόμενων, στοιχεία εβδομαδιαίων αναπαύσεων και δρομολογίων κ.λ.π.).

Επιπρόσθετα, για τους οδηγούς τουριστικών λεωφορείων προβλέπεται, από το άρθρο 3 της ως άνω Υ.Α, η ύπαρξη βιβλιαρίου εργασίας, το οποίο αναφέρει ότι οι ιδιοκτήτες ή οι διευθυντές των τουριστικών λεωφορείων υποχρεούνται να εφοδιάζουν τον οδηγό και τον βοηθό τους με βιβλιάρια εργασίας τα οποία θεωρούνται από την Επιθεώρηση Εργασίας.

Σ' αυτά πρέπει να αναγράφονται το ονοματεπώνυμο των μισθωτών, ο αριθμός του διπλώματος (άδειας) οδήγησης, ο αριθμός της άδειας κυκλοφορίας των αυτοκινήτων και οι ημέρες εβδομαδιαίας ανάπαυσης (ρεπό).

Η υποχρέωση τήρησης βιβλιαρίου εργασίας ισχύει και για τους ιδιοκτήτες τουριστικών λεωφορείων οι οποίοι οδηγούν οι ίδιοι τα λεωφορεία τους για λογαριασμό όμως των τουριστικών γραφείων (έχοντας ουσιαστικά σχέση εργασίας).

3.ΕΠΙΒΑΤΙΚΑ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΑ ΙΔΙΩΤΙΚΗΣ ΧΡΗΣΗΣ

Με το άρθρο 2 του Β.Δ/τος 14 Αυγ. 1950, ρυθμίζονται τα ωράρια εργασίας των οδηγών αυτοκινήτων ιδιωτικής χρήσεως επιχειρήσεων, εκμεταλλεύσεων κ.λ.π.

Για τους οδηγούς αυτοκινήτων ιδιωτικής χρήσεως, έχει καθιερωθεί συμβατικό ωράριο 40 ωρών την εβδομάδα και πενήνήμερη εβδομαδιαία εργασία με δύο συνεχόμενες ημέρες ανάπαυσης, ενώ το ανώτατο νόμιμο εβδομαδιαίο ωράριο δεν μπορεί να υπερβαίνει τις 48 ώρες κατά μέσο όρο, σε περίοδο αναφοράς 4 μηνών περιλαμβανομένων, σε περίπτωση κατά την οποία υφίστανται, υπερεργασίας και υπερωριών (σχετ. και το Π.Δ. 167/2006 σε συνδυασμό με άρθρο 6 του Π.Δ. 88/1999).

Συνεπώς, η απασχόληση πέραν των ορίων αυτών είναι παράνομη και τιμωρείται με βάση τις διατάξεις του άρθρου 16 του Π.Δ. 88/99 σε συνδυασμό με τις σχετικές ρυθμίσεις της εργατικής νομοθεσίας όπως ισχύουν.

Τέλος, τα χρονικά όρια των οδηγών αυτών καταγράφονται στο βιβλίο δρομολογίων, που προβλέπεται στο άρθρο 5 του ως άνω Π.Δ/τος.

4. ΟΔΗΓΟΙ ΚΤΕΛ

Με τον Γενικό Κανονισμό Προσωπικού των ΚΤΕΛ Α.Ε. ο οποίος θεσμοθετήθηκε με το Π.Δ. 246/2006 (261 Α') και ειδικότερα με το Κεφάλαιο Γ' αυτού (άρθρα 28 έως 37), ρυθμίζονταν οι ώρες εργασίας και ανάπαυσης του προσωπικού κίνησης των Υπεραστικών και Αστικών ΚΤΕΛ απλής φυλακής.

Με την παρ. 3 του άρθρου 33 του Ν. 4663/20, όπως ισχύει, καταργήθηκε το Π.Δ. 246/2006 και προβλέφθηκε ότι το πλαίσιο οργάνωσης των όρων εργασίας και ειδικότερα των χρονικών ορίων εργασίας του προσωπικού κίνησης του ΚΤΕΛ ρυθμίζονται από τους Γενικούς Κανονισμούς Προσωπικού των ΚΤΕΛ Α.Ε.

Το εν λόγω ΠΔ, όπως ίσχυε, περιλάμβανε την υποχρέωση των επιχειρήσεων ΚΤΕΛ να υποβάλλουν στο Π.Σ. ΕΡΓΑΝΗ Πίνακα αναπαύσεων για το προσωπικό κίνησης των λεωφορείων τους, συμπεριλαμβανομένων και των οδηγών ιδιοκτητών τους. Η εν λόγω υποχρέωση αποτυπώθηκε στην αριθ. 40331/Δ1.13521/ 13-9-2019 Υ.Α (3520 Β).

Πλέον, η σχετική διάταξη προβλέπει ότι: «1. Με Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας που εκδίδεται από τους φορείς παροχής συγκοινωνιακού έργου, μετά από έγκριση της Γενικής Συνέλευσης εκάστου φορέα, καθορίζονται τα προσόντα πρόσληψης, οι λόγοι και η διαδικασία απόλυσης του προσωπικού, η υπηρεσιακή κατάσταση, η συμπεριφορά και οι υποχρεώσεις αυτού, ο χρόνος εργασίας και ανάπαυσης, οι πειθαρχικές ευθύνες, οι πειθαρχικές ποινές, τα όργανα και η διαδικασία επιβολής αυτών, καθώς και κάθε άλλη σχετική ρύθμιση, σύμφωνα με τις προβλέψεις της κείμενης εργατικής νομοθεσίας και της νομοθεσίας περί ανωνύμων εταιρειών. Ο Εσωτερικός Κανονισμός Λειτουργίας κατατίθεται στην υπηρεσία Μεταφορών και Επικοινωνιών της οικείας Περιφέρειας ή Περιφερειακής Ενότητας εντός αποκλειστικής προθεσμίας τριών (3) μηνών από τη δημοσίευση του παρόντος. Σε περίπτωση μη τήρησης της ανωτέρω προθεσμίας, με απόφαση του οικείου Περιφερειάρχη, αναστέλλεται η λειτουργία του Διοικητικού Συμβουλίου της Κ.Τ.Ε.Λ. Α.Ε. ή του Κ.Τ.Ε.Λ., έως την κατάθεση του Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας....»

Σύμφωνα εξάλλου με την αριθ.49758/2022 (Β 3520) απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων: «Α. Εφαρμογή Συστήματος Ψηφιακής Κάρτας Εργασίας - Υποχρέωση Καταχώρησης Ψηφιακών Στοιχείων σχετιζόμενων με το ωράριο απασχόλησης στο Π.Σ. ΕΡΓΑΝΗ II Β. Τροποποίηση της υπ' αρ. 40331/Δ1.13521/ 13-9-2019 «Επανακαθορισμός όρων ηλεκτρονικής υποβολής εντύπων αρμοδιότητας Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας (ΣΕΠΕ) και Οργανισμού Απασχολήσεως Εργατικού Δυναμικού (ΟΑΕΔ)», τα στοιχεία τα σχετικά με την οργάνωση του χρόνου εργασίας (ωράριο εργασίας, διάλλειμα, αναπαύσεις κλπ), θα πρέπει να καταχωρούνται στο ΠΣ ΕΡΓΑΝΗ II από τις επιχειρήσεις – εργοδότες του ιδιωτικού τομέα, για τους εργαζομένους τους που απασχολούνται με σύμβαση μισθωτής εξαρτημένης εργασίας.

Σε ότι αφορά τα χρονικά όρια εργασίας των οδηγών αυτοκινήτων στη χώρα μας, επισημαίνεται ότι αυτά, για τις περιπτώσεις που υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής του Κανονισμού ΕΟΚ 561/2006, καθορίζονται από τον εν λόγω Κανονισμό, ο οποίος έχει άμεση και γενική ισχύ και συνεπώς δεσμεύει όλα τα κράτη μέλη ως κανόνας αναγκαστικού δικαίου, σε συνδυασμό με τις διατάξεις του Π.Δ 167/2006, που ενσωμάτωσε την οδηγία 2002/15/ΕΚ «για την οργάνωση του χρόνου εργασίας των εκτελούντων κινητές δραστηριότητες οδικών μεταφορών» στο ελληνικό δίκαιο, τις υφιστάμενες ρυθμίσεις του Εθνικού Δικαίου, καθώς και τις σχετικές ΣΣΕ και Διαιτητικές Αποφάσεις και τους Κανονισμούς Εργασίας.

Σύμφωνα, με το άρθρο 1 του Κανονισμού ΕΟΚ 561/2006 : «Ο παρών κανονισμός θεσπίζει τους κανόνες που διέπουν το χρόνο οδήγησης, τα διαλείμματα και τις περιόδους ανάπαυσης των οδηγών που απασχολούνται στην οδική μεταφορά εμπορευμάτων και επιβατών [...], όπου ως οδηγός, σύμφωνα με το άρθρο 4 του ιδίου, ορίζεται «κάθε πρόσωπο που οδηγεί

το όχημα, ακόμα και για βραχύ διάστημα, ή που μεταφέρεται με το όχημα για να οδηγήσει, ως μέρος των καθηκόντων του, αν παραπεστεί ανάγκη».

Επιπλέον, με το Π.Δ.167/2006 (Α' 179), θεσπίστηκαν διατάξεις με σκοπό «τον καθορισμό των ελαχίστων προδιαγραφών για την οργάνωση του χρόνου εργασίας προκειμένου να βελτιωθεί η προστασία της ασφάλειας και της υγείας των εκτελούντων κινητές δραστηριότητες οδικών μεταφορών, να βελτιωθεί η οδική ασφάλεια και να υπάρξει περαιτέρω προσέγγιση των όρων ανταγωνισμού.

Στο πλαίσιο αυτό και ειδικότερα με την παρ.4 του άρθρου 2, το οποίο ορίζει το Πεδίο Εφαρμογής του εν λόγω Π.Δ., προβλέπεται ότι «το παρόν διάταγμα συμπληρώνει τις διατάξεις του κανονισμού (ΕΟΚ) 3820/1985 (πλέον 561/2006) όπως επίσης και τις διατάξεις της συμφωνίας ΑΕΤΡ, οι οποίες υπερισχύουν του παρόντος διατάγματος». Επιπλέον, το ίδιο άρθρο προβλέπει ότι οι διατάξεις του διατάγματος αυτού εφαρμόζονται και στους αυτοαπασχολούμενους οδηγούς.

Εξάλλου, με το άρθρο 10 του ίδιου Π.Δ./τος προβλέπεται ότι: «το παρόν διάταγμα δεν εμποδίζει την εφαρμογή ή τη θέσπιση ευνοϊκότερων νομοθετικών, κανονιστικών ή διοικητικών διατάξεων για την προστασία της ασφάλειας και της υγείας των εκτελούντων κινητές δραστηριότητες οδικών μεταφορών, ή την εφαρμογή συλλογικών συμβάσεων ή άλλων συμφωνιών μεταξύ κοινωνικών εταίρων, ευνοϊκότερων για την προστασία της ασφάλειας και της υγείας των μετακινούμενων εργαζόμενων. Η εφαρμογή του παρόντος δεν μπορεί να επιφέρει υποβάθμιση της γενικής προστασίας των εργαζόμενων που αναφέρονται στο άρθρο 2 παράγραφος 1 αυτού». Επιπλέον, στο άρθρο 11 του Κανονισμού 561/2006 περιλαμβάνεται ρητή διάταξη σύμφωνα με την οποία: «Κάθε κράτος μέλος μπορεί να εφαρμόζει μεγαλύτερα κατώτατα όρια για τα διαλείμματα και τις περιόδους ανάπαυσης ή μικρότερα ανώτατα όρια για τη διάρκεια οδήγησης από τα καθοριζόμενα στα άρθρα 6 έως και 9, για τις οδικές μεταφορές που εκτελούνται εξ ολοκλήρου εντός της επικρατείας του. Στο πλαίσιο αυτό, τα κράτη μέλη λαμβάνουν υπόψη τις αντίστοιχες συλλογικές ή άλλες συμβάσεις μεταξύ των κοινωνικών εταίρων. Ωστόσο, ο παρών κανονισμός εξακολουθεί να ισχύει για τους οδηγούς που εκτελούν διεθνείς μεταφορές».

Επιπλέον, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 9 του Π.Δ.167/2006 και με την επιφύλαξη της παρ. 1 του άρθρου 2 αυτού, αποτελεί υποχρέωση του εργοδότη η καταγραφή του χρόνου εργασίας των εκτελούντων κινητές δραστηριότητες οδικών μεταφορών επί δύο έτη μετά τη λήξη της καλυπτόμενης περιόδου. Οι εργοδότες είναι υπεύθυνοι για την καταγραφή του χρόνου εργασίας των μετακινούμενων εργαζόμενων. Κατόπιν αιτήσεως, ο εργοδότης παρέχει στους μετακινούμενους εργαζόμενους αντίγραφο του αρχείου όπου έχουν καταγραφεί οι ώρες εργασίας.

Από το ως άνω νομοθετικό πλαίσιο συνάγεται ότι:

- Η υποχρέωση καταχώρησης των χρονικών ορίων εργασίας στο Π.Σ. ΕΡΓΑΝΗ ΙΙ εκ μέρους των εργοδοτών – επιχειρήσεων αφορά στους εργαζόμενους με σύμβαση ή σχέση εξαρτημένης εργασίας.
- Οι σχετικές προστατευτικές ρυθμίσεις, που εμπεριέχονται στο Κοινοτικό Ευρωπαϊκό Δίκαιο (Κανονισμός 561/2006, Οδηγία 2002/15/ΕΚ), σε σχέση με τους οδηγούς αυτοκινήτων που ανήκουν στο πεδίο εφαρμογής, περιλαμβάνουν και τους αυτοαπασχολούμενους οδηγούς. Ως εκ τούτου, απολαμβάνουν και αυτοί του σχετικού ευνοϊκού πλαισίου σε ότι αφορά τα χρονικά όρια εργασίας.
- Τα ανωτέρω, τελούν υπό την επιφύλαξη ύπαρξης ευνοϊκότερων ρυθμίσεων που εμπεριέχονται στους οικείους Κανονισμούς Εργασίας, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.

Β. Ως προς την απασχόληση συνταξιούχων, ως επαγγελματιών οδηγών, σημειώνεται ότι με το άρθρο 114 του ν. 5078/2023, το οποίο αντικατέστησε το άρθρο 20 του ν.4387/2016, προβλέπεται ότι από 1.1.2024 οι εξ ιδίου δικαιώματος συνταξιούχοι του e-Ε.Φ.Κ.Α., οι οποίοι αναλαμβάνουν υποχρεωτικώς υπακτέα στην ασφάλιση του e-Ε.Φ.Κ.Α. απασχόληση, συνεχίζουν κατά τη διάρκεια αυτής να λαμβάνουν το σύνολο της κύριας και επικουρικής σύνταξης που χορηγείται από το φορέα, ενώ καταβάλλουν τις αναλογούσες ανά απασχόληση ασφαλιστικές εισφορές και επιπλέον πόρο μη ανταποδοτικού χαρακτήρα.

Η ως άνω τροποποίηση του θεσμικού πλαισίου περί απασχόλησης συνταξιούχων υλοποιήθηκε στο πλαίσιο της διευκόλυνσης των προσώπων που επιθυμούν να απασχοληθούν μετά τη συνταξιοδότησή τους, καθώς και για λόγους οικονομικής ενίσχυσης των εν λόγω προσώπων.

Η ρύθμιση είναι γενική και δεν αφορά αποκλειστικά τους επαγγελματίες οδηγούς, αλλά το σύνολο των συνταξιούχων του e-ΕΦΚΑ που απασχολούνται μετά τη συνταξιοδότηση. Σημειώνεται ακόμα ότι πρόκειται για τροποποίηση του υφιστάμενου θεσμικού πλαισίου, το οποίο ισχύει από το 2001.

Όσον αφορά τους επαγγελματίες οδηγούς, καθώς και τους οδηγούς σχολικών και τουριστικών λεωφορείων, με τις παρ. 1 και 2 του άρθρου 41 του ν. 4850/2021, το καθ' ύλην αρμόδιο Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών καθόρισε το 67^ο και 65^ο έτος της ηλικίας, αντίστοιχα, ως τα ανώτατα ηλικιακά όρια για την άσκηση των εν λόγω επαγγελμάτων, στο πλαίσιο της λήψης μέτρων για την ενίσχυση της ασφάλειας των μεταφορών και γενικότερα της οδικής ασφάλειας.

Γ. Τέλος, σας διαβιβάζουμε το αριθ. πρωτ. 310021/6-6-2024 έγγραφο της Ανεξάρτητης Αρχής «Επιθεώρηση Εργασίας», σχετικά με τους ελέγχους που πραγματοποιεί η εν λόγω αρμόδια Αρχή για την εφαρμογή των διατάξεων της κείμενης νομοθεσίας στις οδικές μεταφορές.

Συνημμένα το αρ. πρ. 310021/6-6-2024 έγγραφο
της Επιθεώρησης Εργασίας.

Η ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΔΟΜΝΑ-ΜΑΡΙΑ ΜΙΧΑΗΛΙΔΟΥ